

Вінницький національний технічний університет
Факультет інфокомунікацій, радіоелектроніки та наносистем
Кафедра радіотехніки

Радар високої роздільної здатності на основі генератора детермінованого хаосу за схемою Колпітца

Магістерська кваліфікаційна робота за спеціальністю
172 – Телекомунікації та радіотехніка,
освітня програма – Радіотехніка

Розробила студентка гр. ТКР-17м Гончарук А. В.
керівник – к.т.н., професор каф. РТ Семенов А. О.

Вінниця ВНТУ 2019

Мета та задачі роботи

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота проводилася згідно з напрямками дослідження в рамках прикладних держбюджетних науково-дослідних робіт 32-Д-389 «Методи та пристрої формування, оброблення й вимірювання сигналів радіоінформаційних систем промислових і військових об'єктів» (номер державної реєстрації 0117U007139).

Метою роботи є розробка та дослідження радара високої роздільної здатності за допомогою транзисторного генератора детермінованого хаосу Колпітца.

Задачами досліджень магістерської кваліфікаційної роботи є:

- розглянути сучасний стан фундаментальних робіт в області проектування, класифікації та режимів функціонування типових радіосистем заснованих на застосованні сигналів детермінованого хаосу;
- виділити основні проблеми і показати можливі шляхи їх вирішення і розвитку «фрактальної» ідеології застосування радіосигналів;
- вибір і обґрунтування генератора детермінованого хаосу для практичного використання в радарі високої роздільної здатності;
- здійснити дослідження динамічних процесів у транзисторному генераторі детермінованого хаосу Колпітца;
- розробити вузько спрямовану антену для радара високої роздільної здатності;
- здійснити імітаційне дослідження спрямованих властивостей антени для радара високої роздільної;
- проведення розрахунків економічної частини та розділу охорони праці.

Об'єкт і предмет досліджень, наукова та практична новизна

Об'єктом дослідження є процеси перетворення радіолокаційної інформації за допомогою сигналів детермінованого хаосу радара високої роздільної здатності на основі генератора Колпітца.

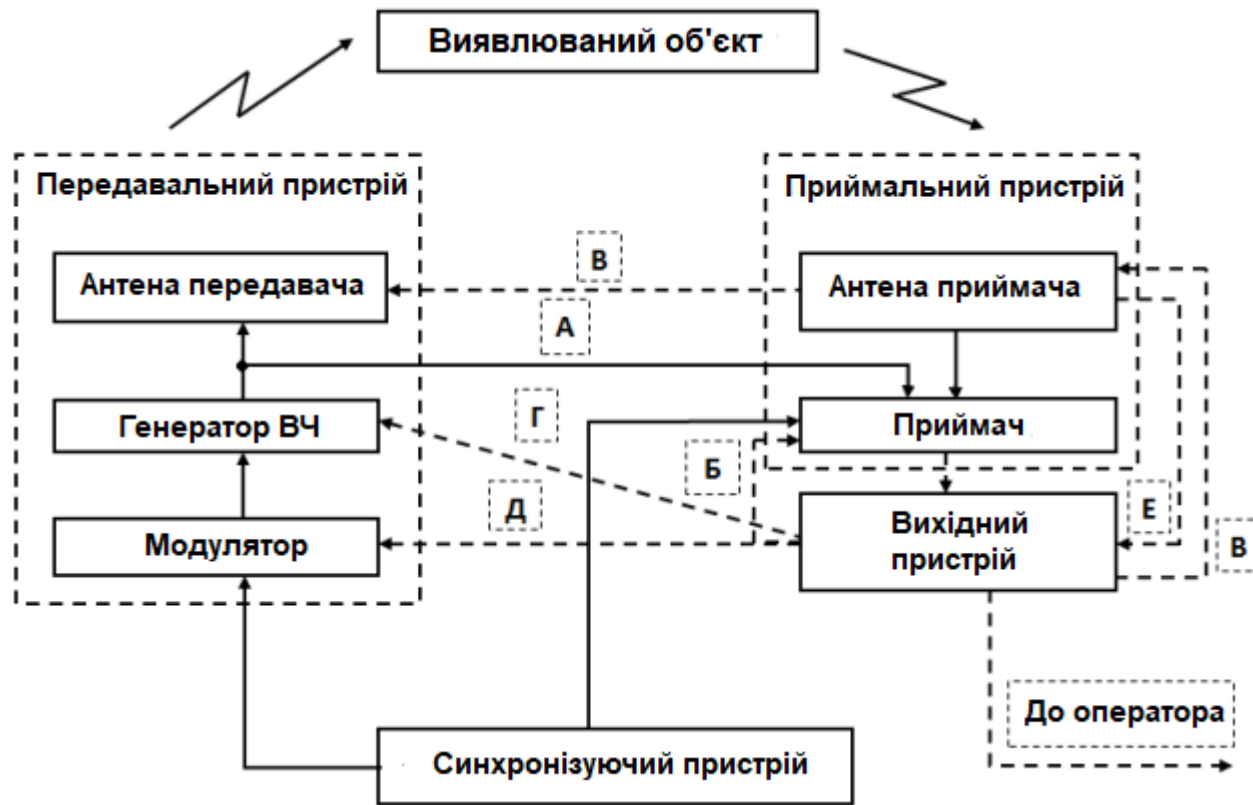
Предметом дослідження інформаційні параметри та характеристики сигналів детермінованого хаосу радара високої роздільної здатності на основі генератора Колпітца.

Наукова новизна одержаних результатів – отримав подальший розвиток метод кодування радіолокаційної інформації за допомогою сигналів детермінованого хаосу транзисторного генератора Колпітца.

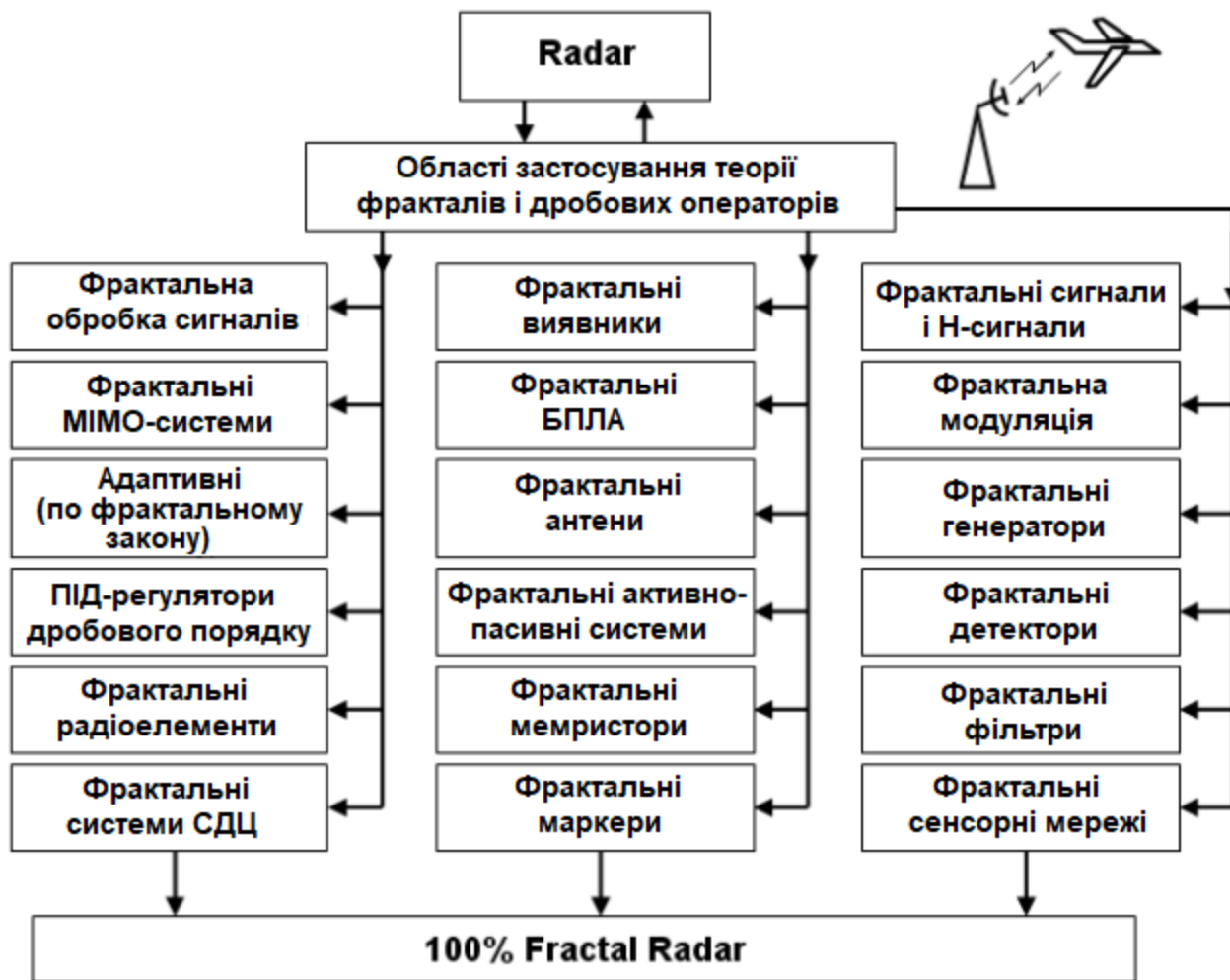
Практична новизна одержаних результатів – полягає в отриманих нових результатів теоретичних і модельних досліджень сигналів детермінованого хаосу транзисторного генератора Колпітца НВЧ діапазону та побудованого радара високої роздільної здатності на його основі.

Публікації результатів наукових досліджень. За темою досліджень автором опубліковано 1 статтю в збірнику праць XLVIII регіональної науково-технічної конференції професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів університету з участю працівників науково-дослідних організацій та інженерно-технічних працівників підприємств м. Вінниці та області (м. Вінниця, 13-15 березня 2019 року), а також 1 статтю в науковому фаховому виданні.

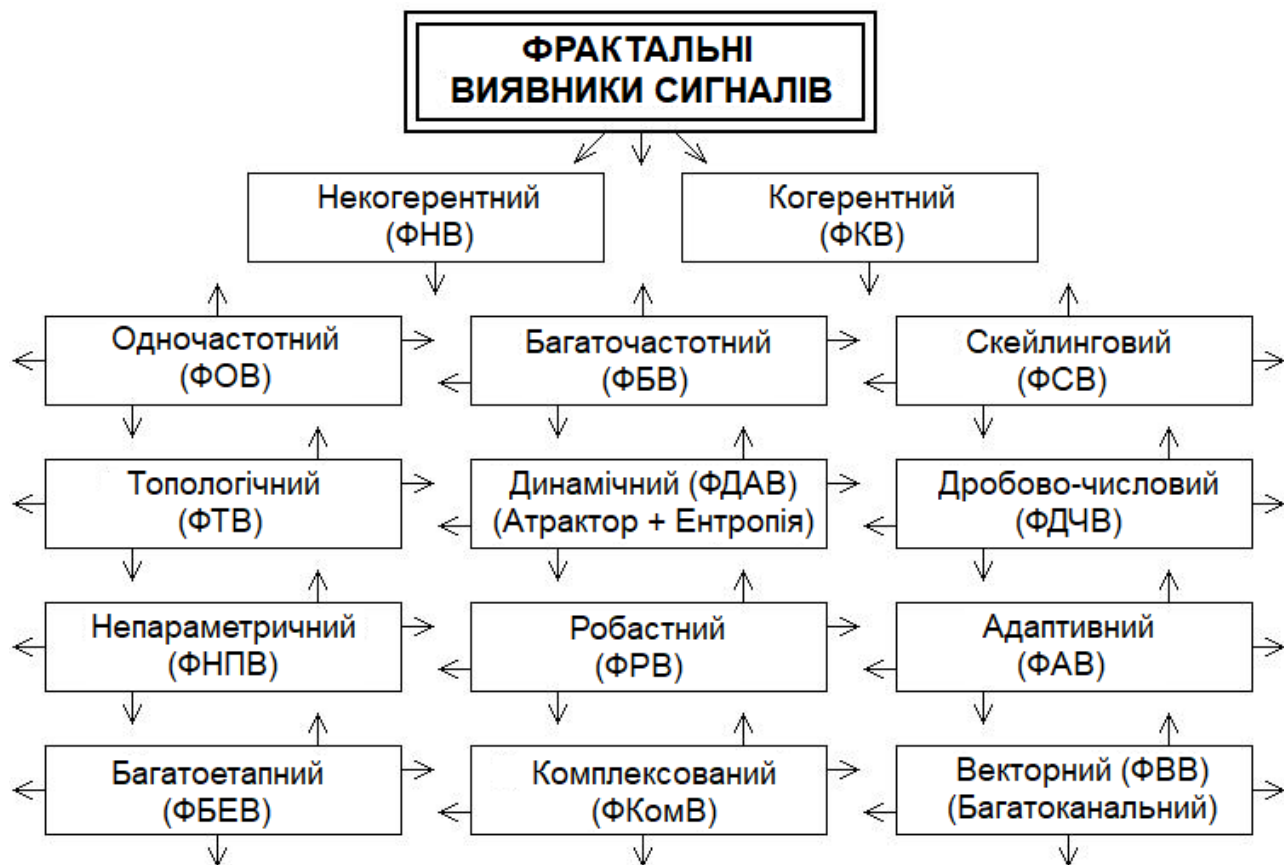
Узагальнена функціональна схема класичного радіолокатора

Області застосування фракталів, скейлінга і дрібних операторів в класичному радіолокаторі з метою переходу до повністю фрактальної РЛС

Класифікація фрактальних виявників сигналів

Виявлення малокоонтрастних об'єктів

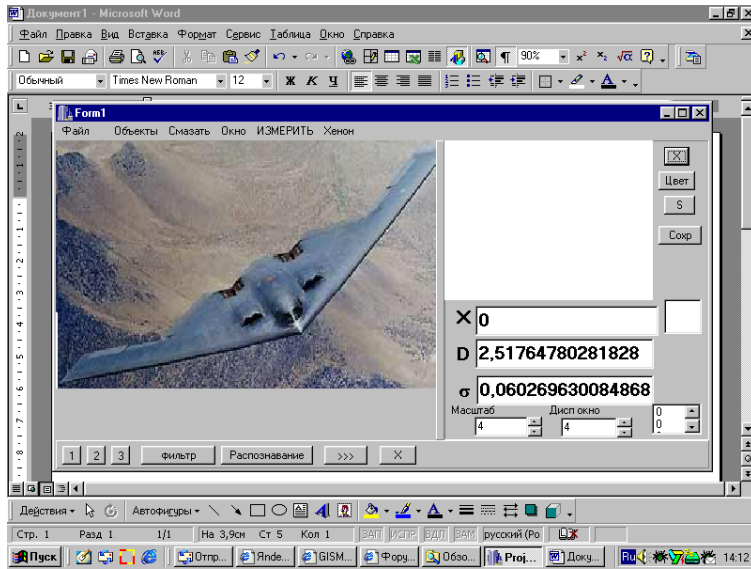

Рисунок 1 – Зображення літака В - 2 "Стелс"

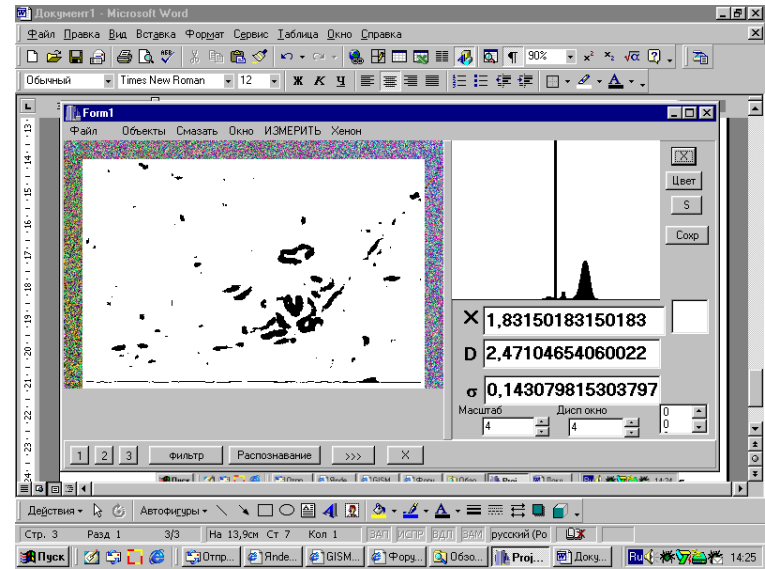

Рисунок 3 – Приклад фрактальної непараметричної фільтрації зображення літака В - 2 при значенні $D^{(1)} \infty X$

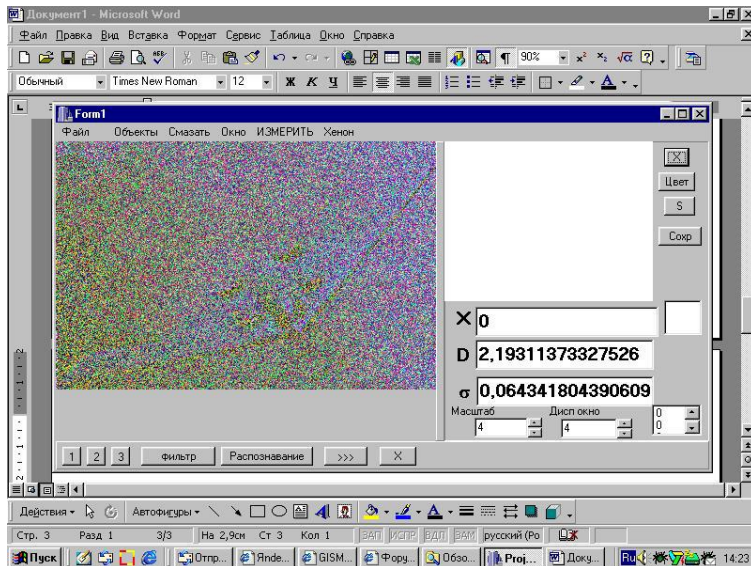

Рисунок 2 – Зображення літака В - 2 в гауссових шумах $q_0^2 = -3$ дБ

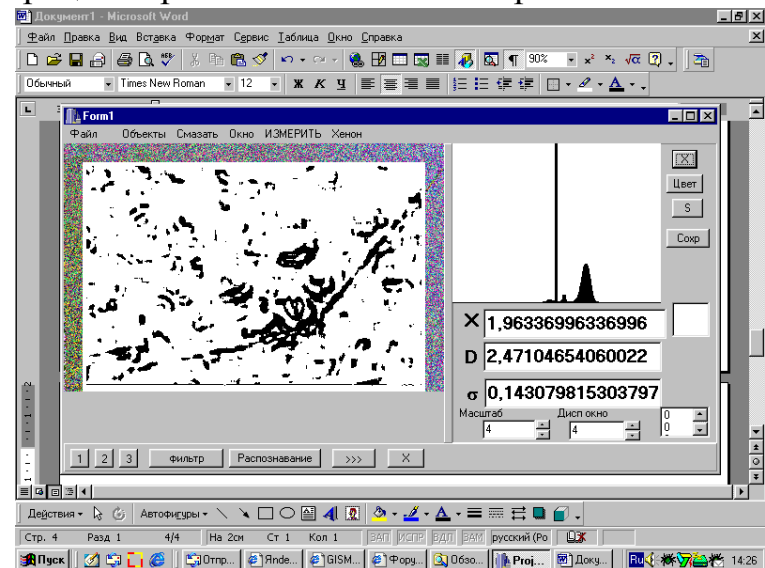
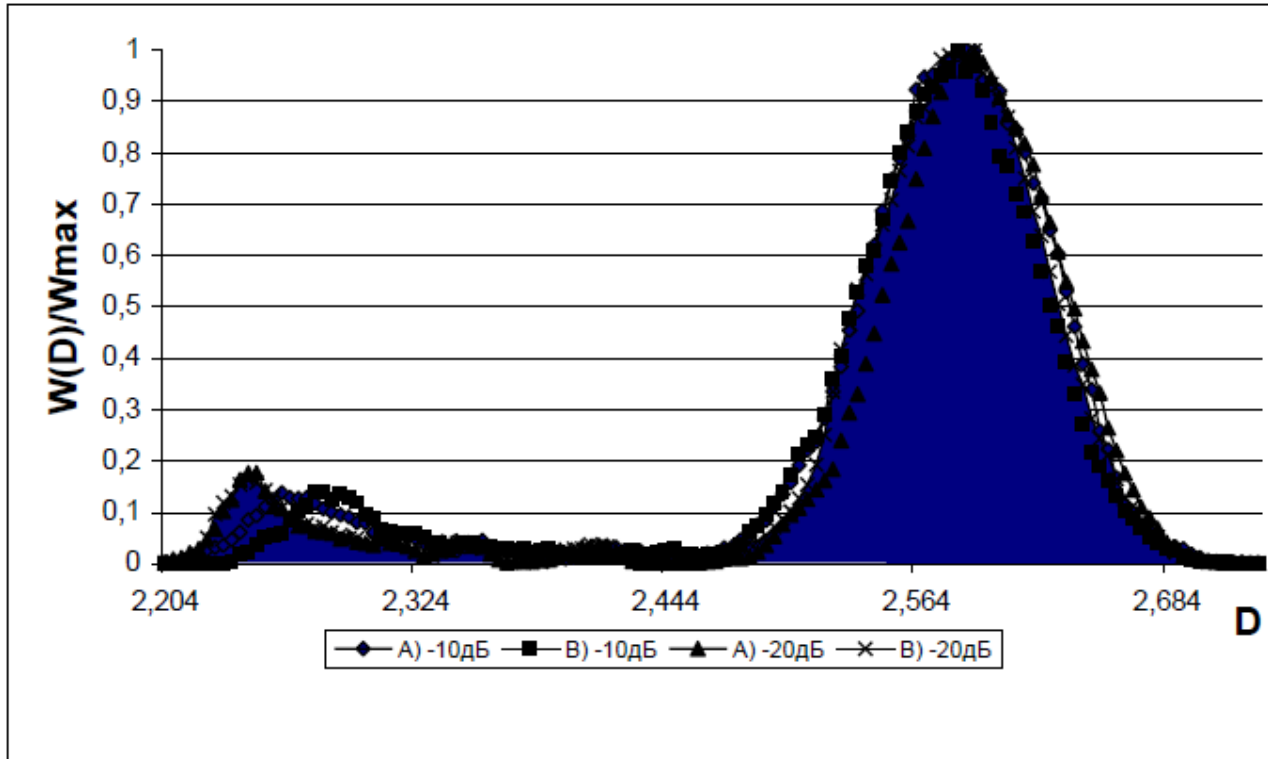

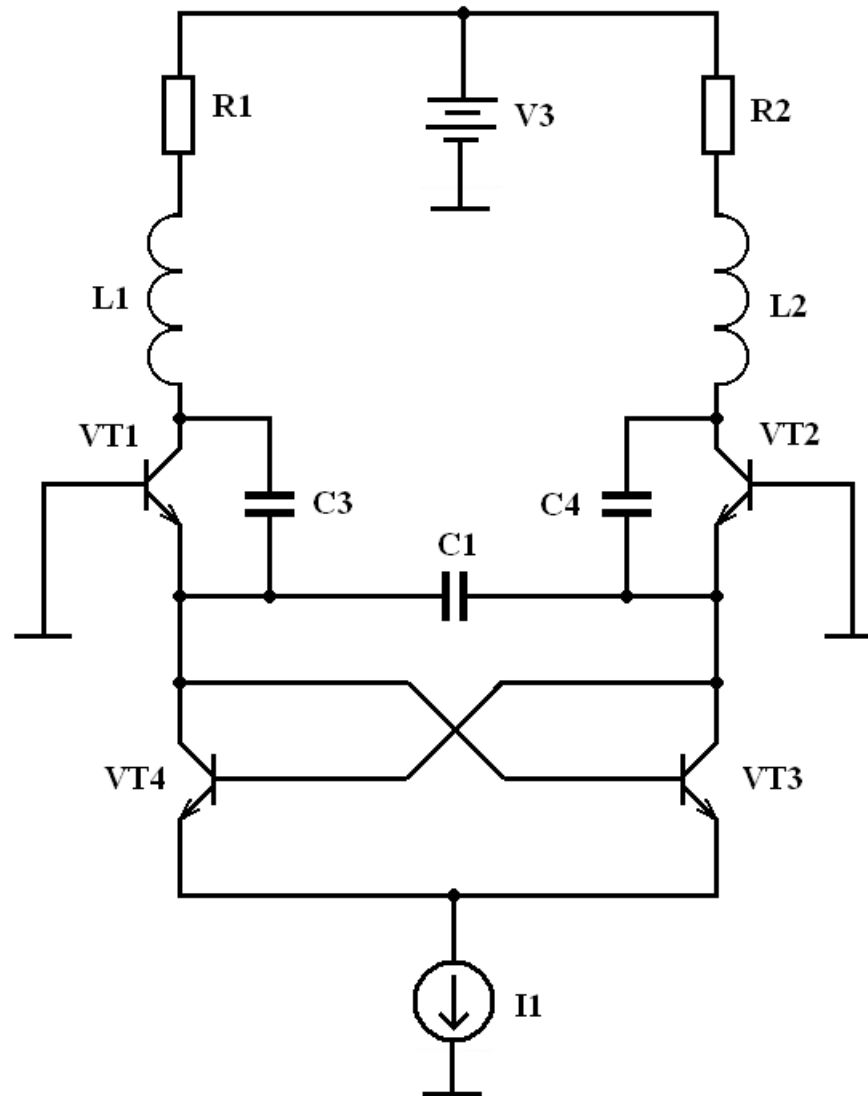
Рисунок 4 – Приклад фрактальної непараметричної фільтрації зображення літака В - 2 при значенні $D^{(2)} > D^{(1)}$

Емпіричні фрактальні розподіли для радіолокаційних зображень в сильних гауссових завадах

Електрична схема хаотичного генератора Колпітца з диференціальним активним елементом

Математична модель балансного генератора детермінованого хаосу за схемою Колпітца

Частота власних коливань балансного генератору хаосу за схемою Колпітця

$$f = \frac{1}{2\pi \sqrt{L_1 \frac{C_3 2C_1}{C_3 + 2C_1}}} \quad (1)$$

Система рівнянь стану схеми балансного генератору хаосу за схемою Колпітця

$$\begin{cases} C_3 \frac{dV_{CE}}{dt} = I_{L1} - I_{C1}, \\ L_1 \frac{dI_{L1}}{dt} = V_3 - R_1 I_{L1} - V_{CE} - V_{BE} - V_{Q_{4on}}, \\ C_1 / 2 \frac{dV_{BE}}{dt} = I_{L1} - I_{C1} + I_{E1}(V_{CE}, Q_1) - I_1. \end{cases} \quad (2)$$

Струм колектору I_c біполярного транзистору пропорційний емітерному струму

$$I_{c1} = \alpha I_{e1} \quad (3)$$

Нелінійна ВАХ переходу емітер-база може бути апроксимована

$$I_{E1}(V_{BE}) = \begin{cases} \frac{-V_{BE1} - V_{th}}{r}, & V_{BE1} < -V_{th} \\ 0, & V_{BE1} \geq -V_{th} \end{cases} \quad (4)$$

де r – опір переходу емітер-база в режимі малого сигналу та граничній напрузі (біля 0,7 В).

PSPICE моделювання основної схеми балансного генератора детермінованого хаосу Колпітца

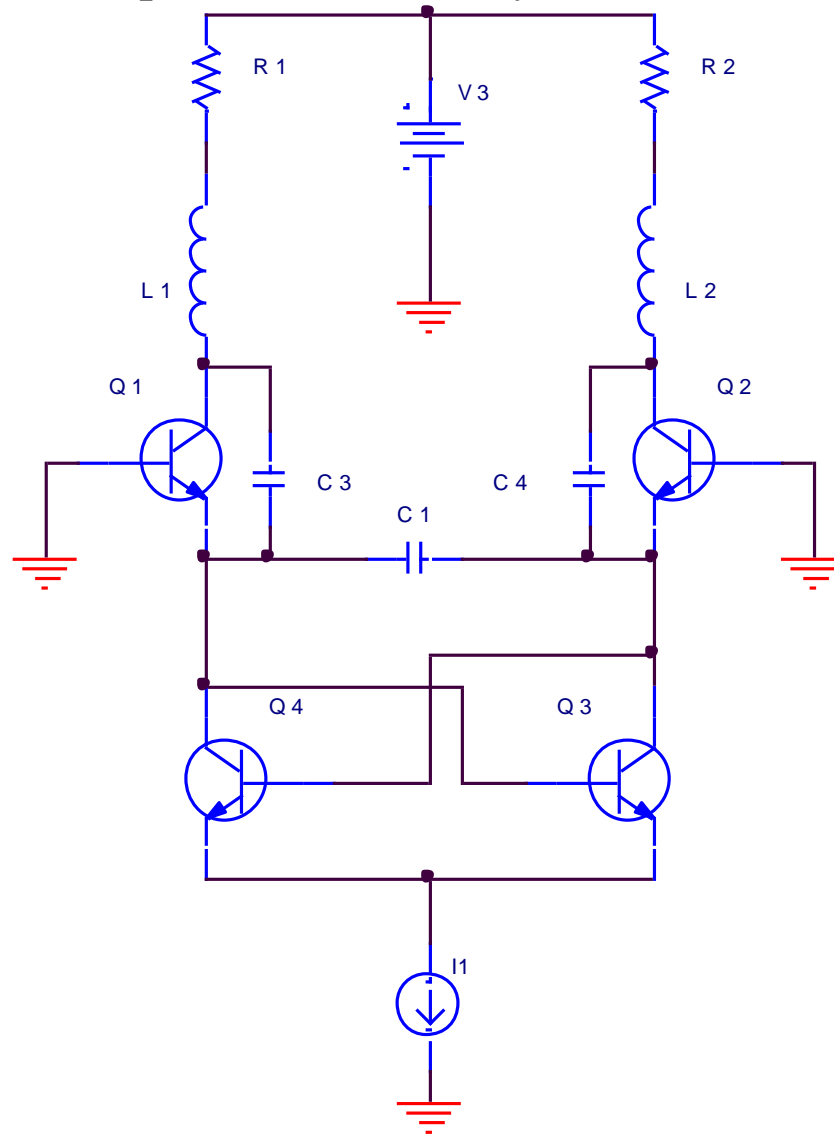

Рисунок 1 – Електрична схема балансного генератора детермінованого хаосу за схемою Колпітца в програмі Microsol

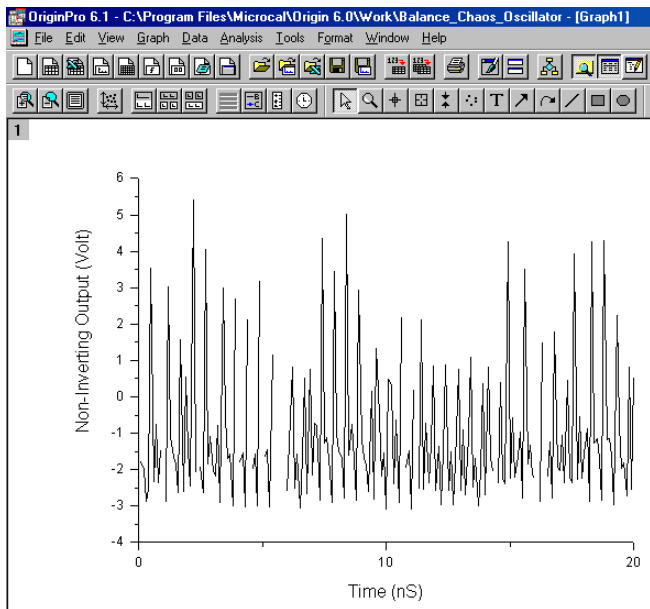

Рисунок 1 – Часові діаграми коливань з неінвертуючого виходу

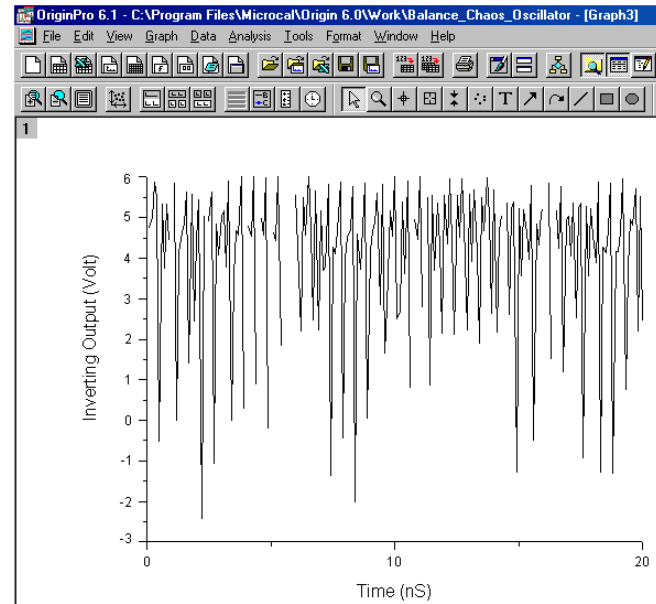

Рисунок 2 – Часові діаграми коливань з інвертуючого виходу

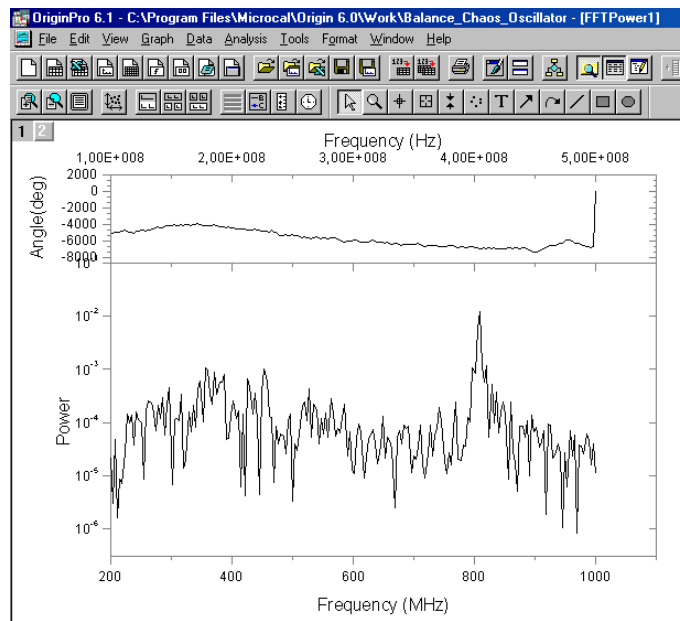

Рисунок 3 – Амплітудо-частотний спектр коливань з неінвертуючого виходу

PSPICE моделювання балансного генератора детермінованого хаосу за схемою Колпитця з додатковою симетрією плечей

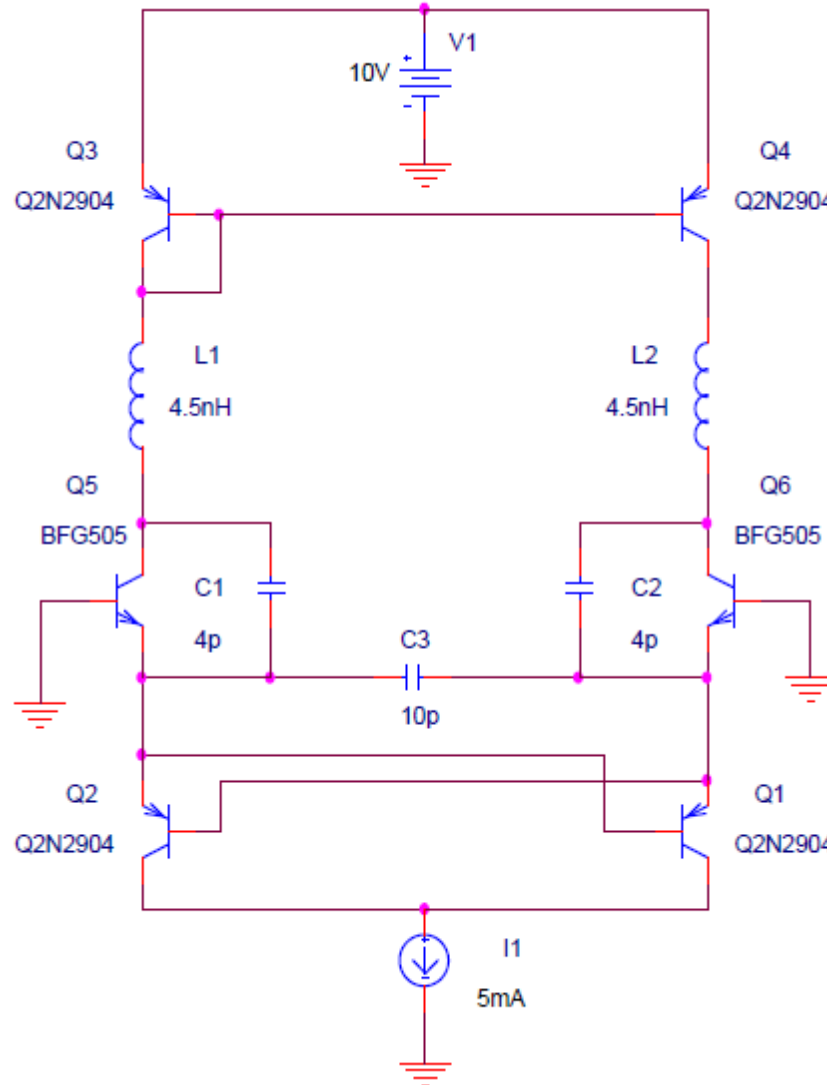
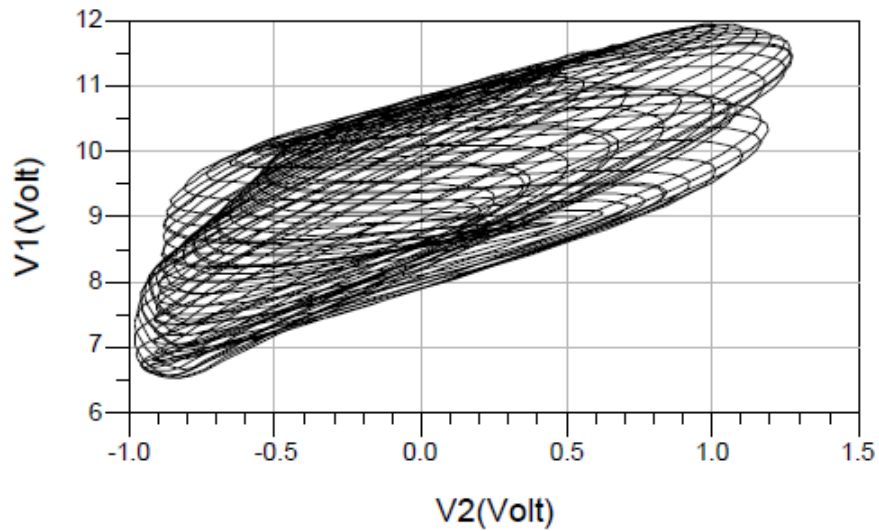
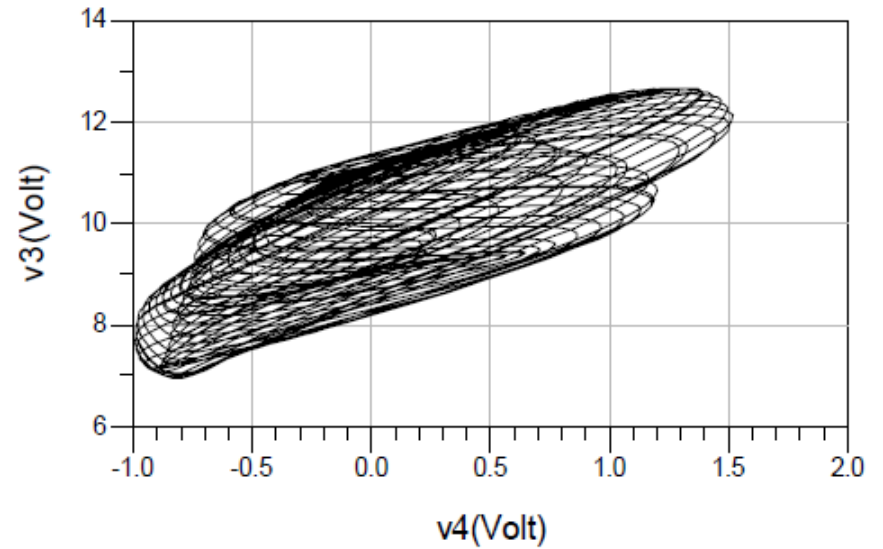

Рисунок 1 – Електрична схема балансного генератора детермінованого хаосу за схемою Колпитця з додатковою симетрією плечей в програмі Microcol

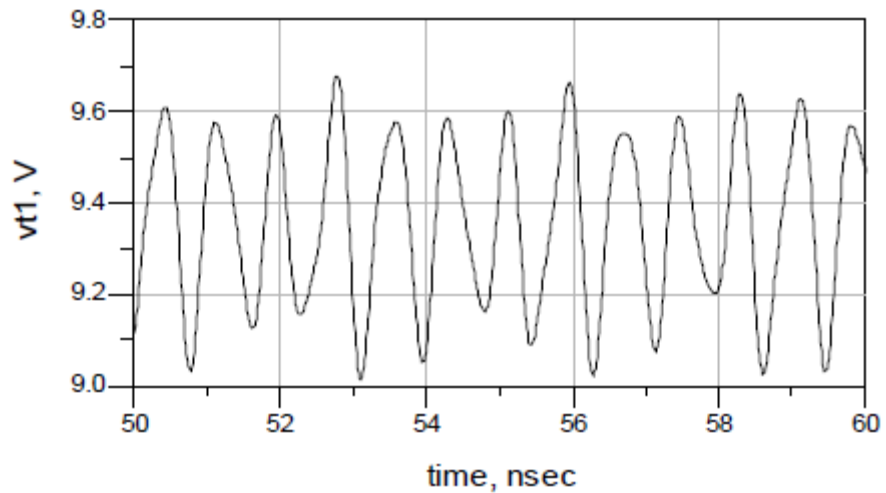

а)

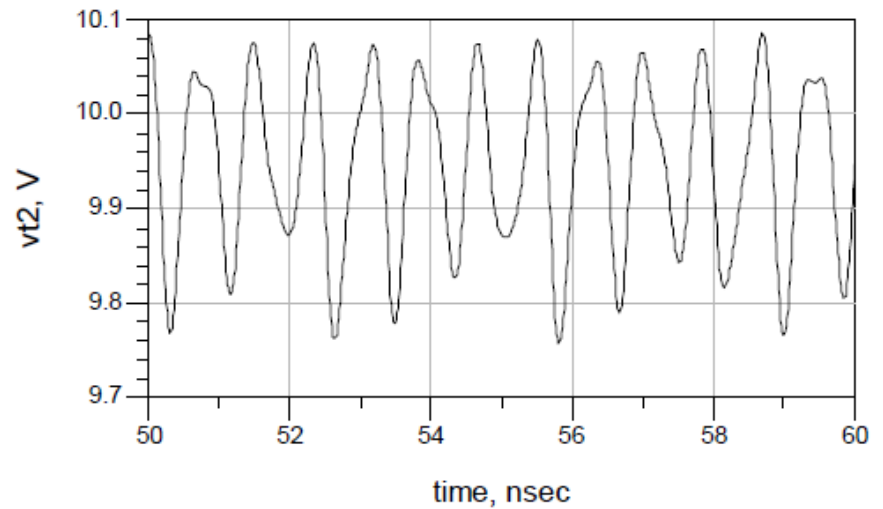

б)

Рисунок 1 – Фазові портрети балансного генератора детермінованого хаосу в площині напруг: а) V1-V2, б) V3-V4

а)

б)

Рисунок 2 – Генеровані хаотичні коливання струму на неінвертованому (а) та інвертованому (б) виходах

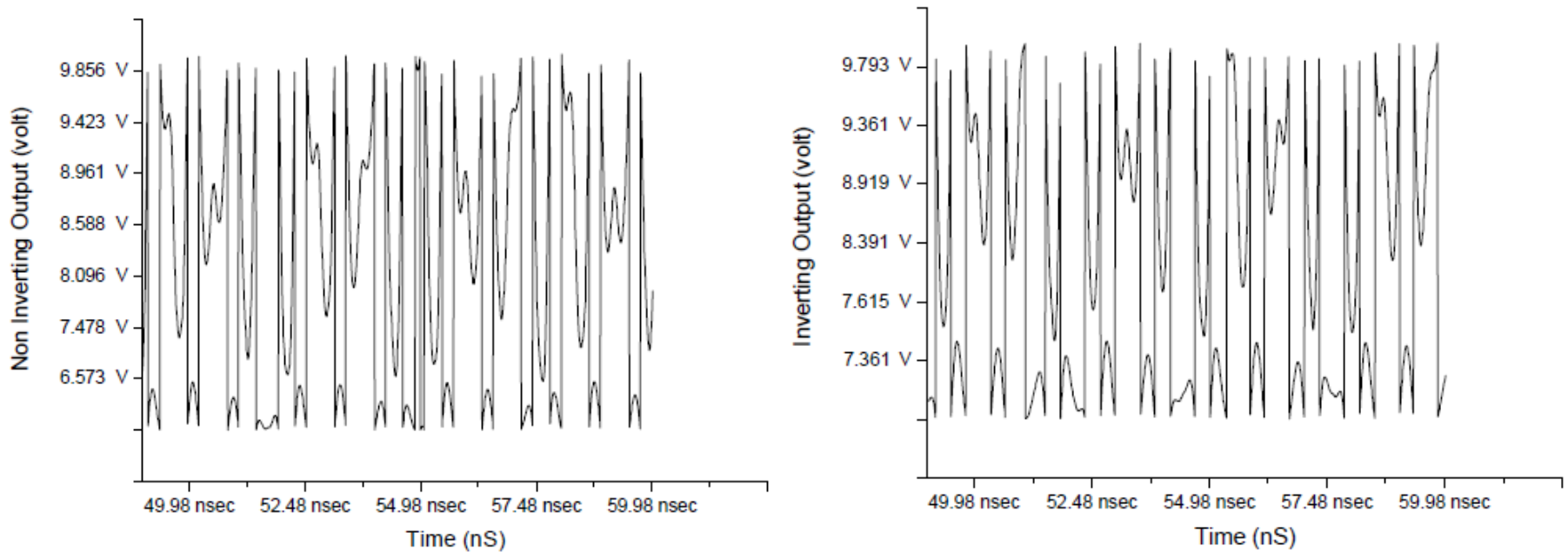

Рисунок 3 – Генеровані хаотичні коливання напруги з неінвертованого (а) та інвертованого (б) виходу

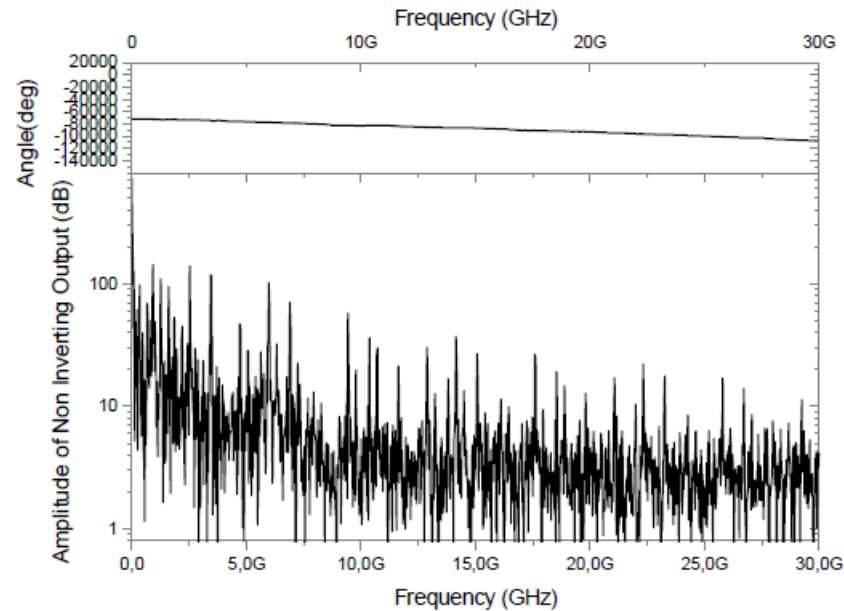

Рисунок 4 – Амплітудо-частотний спектр сигналу на неінвертованому виході

Імітаційне дослідження Н-секторіальної рупорної антени

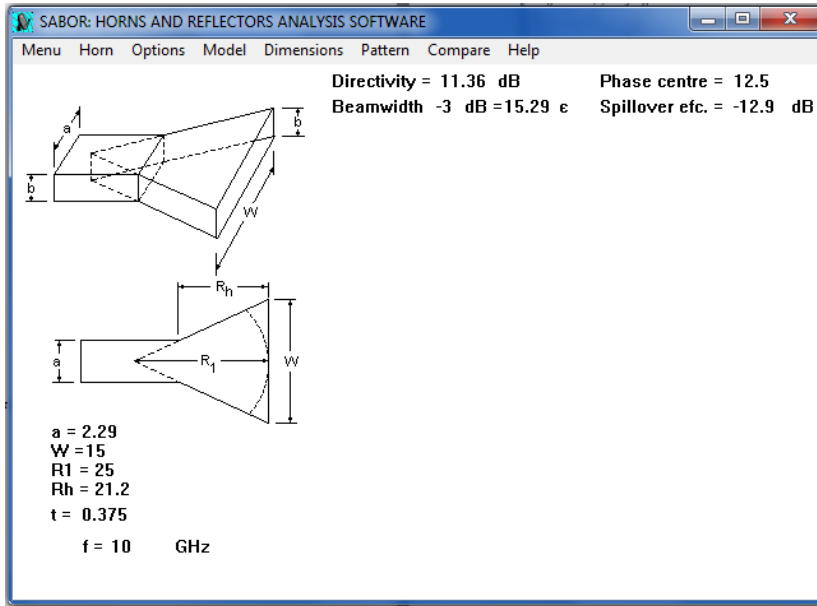

Рисунок 6 – Н-секторіальна площинна рупорна антена

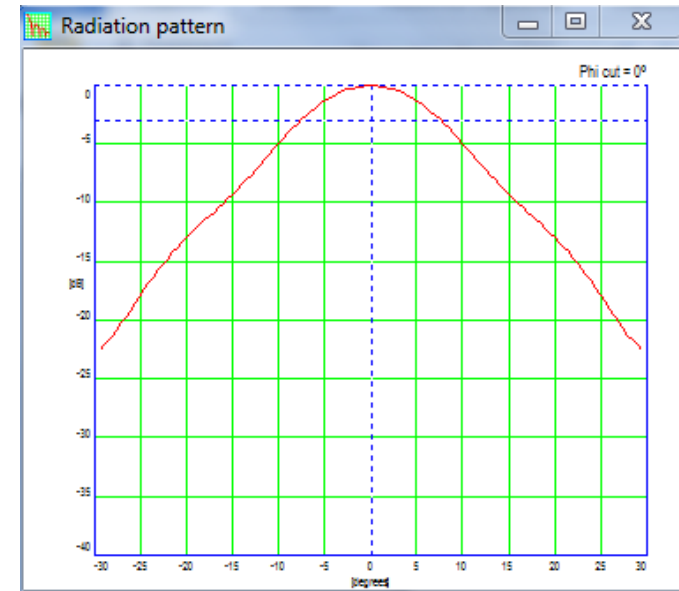
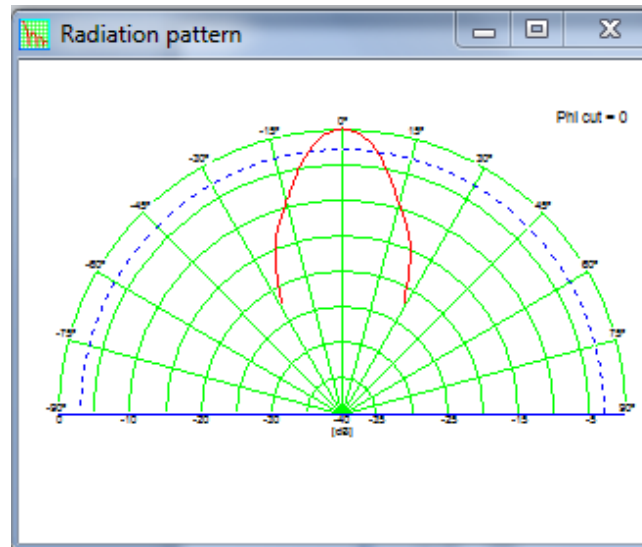

Рисунок 7 – ДС антени в декартовій системі координат

Імітаційне дослідження конічної рупорної антени

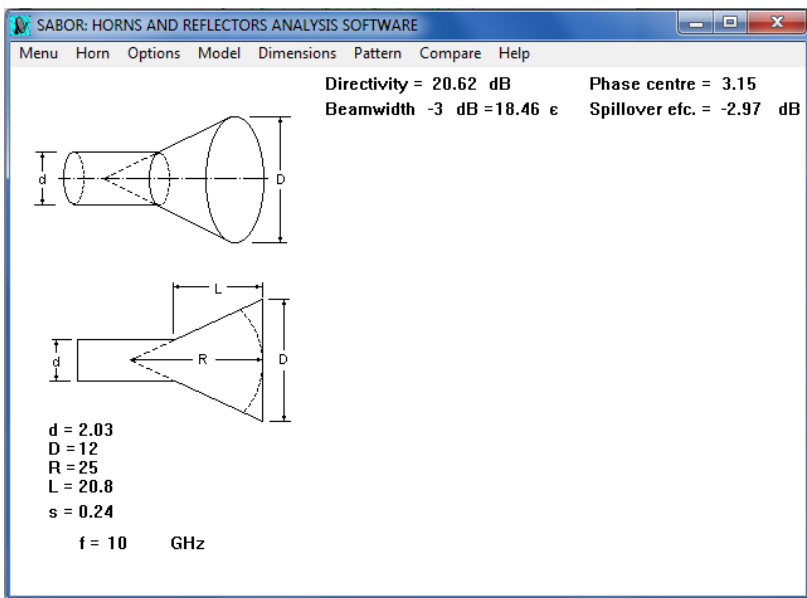

Рисунок 8 – Конічна рупорна антена

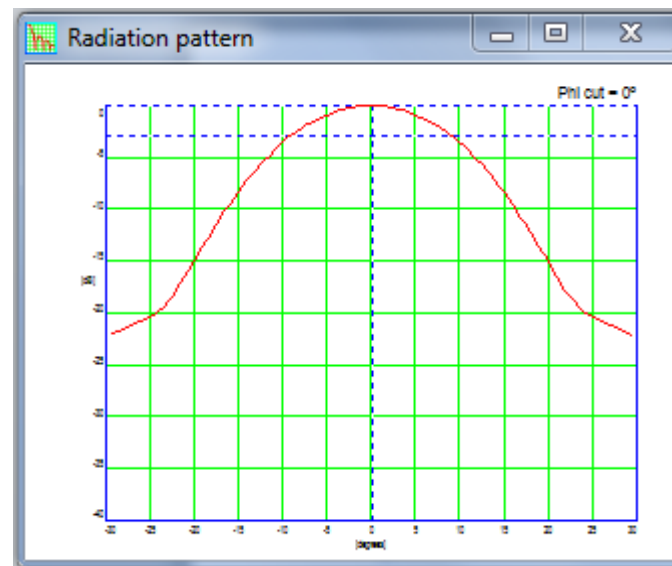

Рисунок 9 – ДС антени в декартовій системі координат

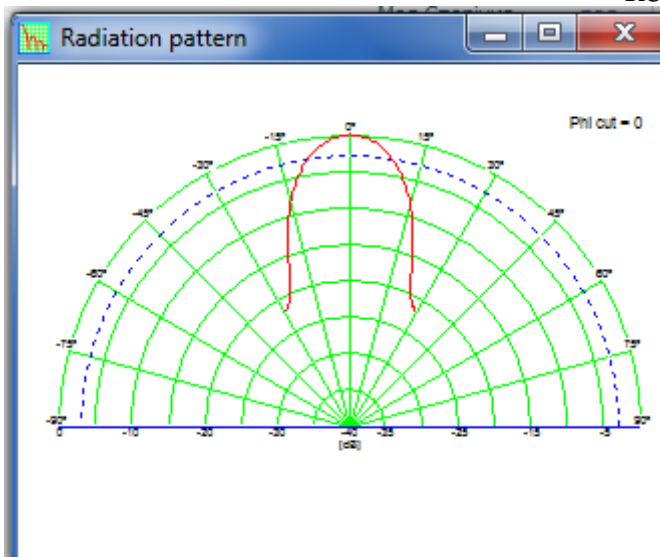

Рисунок 10 – ДС антени в полярній системі координат

Імітаційне дослідження гофрованої рупорної антени

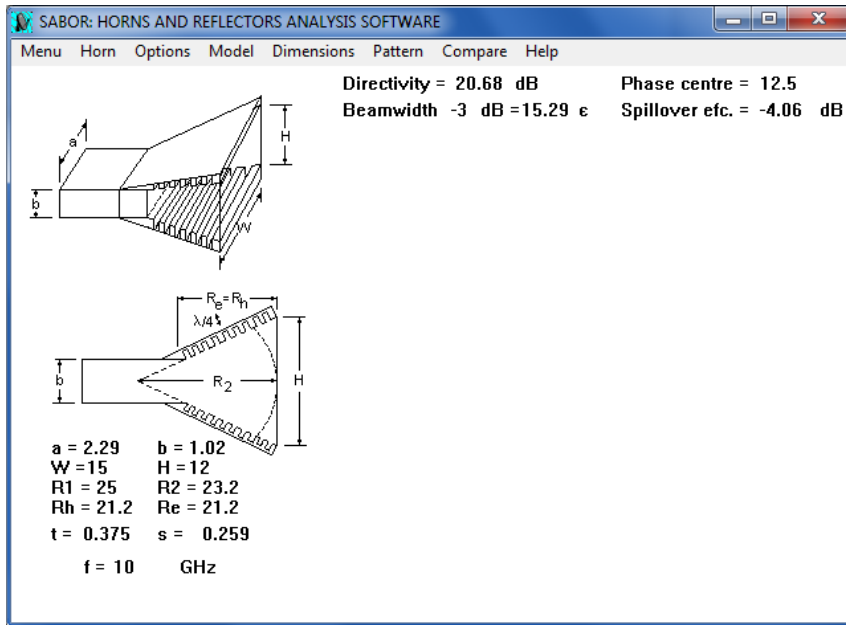

Рисунок 8 – Прямокутна гофрована рупорна антена

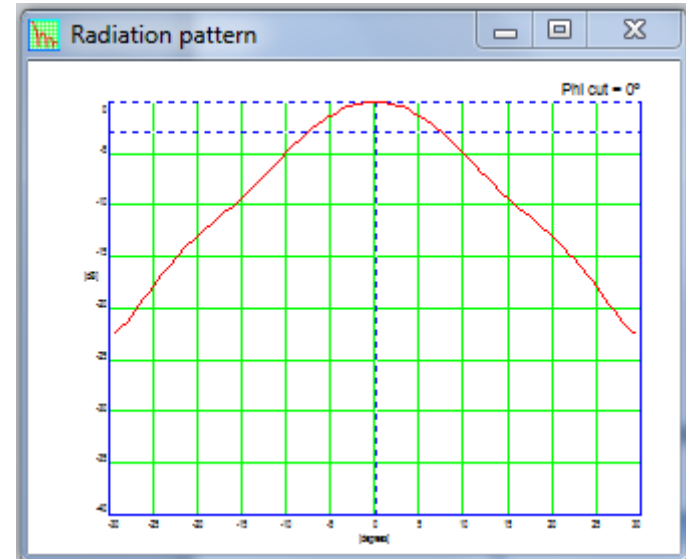

Рисунок 9 – ДС антени в декартовій системі координат

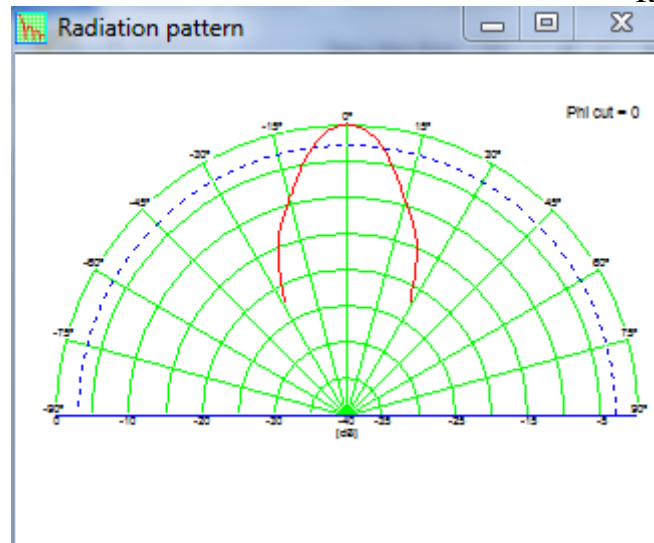

Рисунок 7 – ДС антени в полярній системі координат

Будова та ДС оптимальної пірамідальної рупорної антени

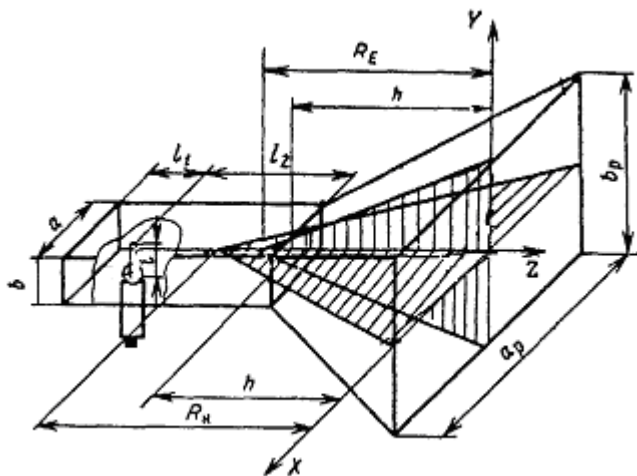

Рисунок И.1 – Геометричні параметри пірамідальної рупорної антени

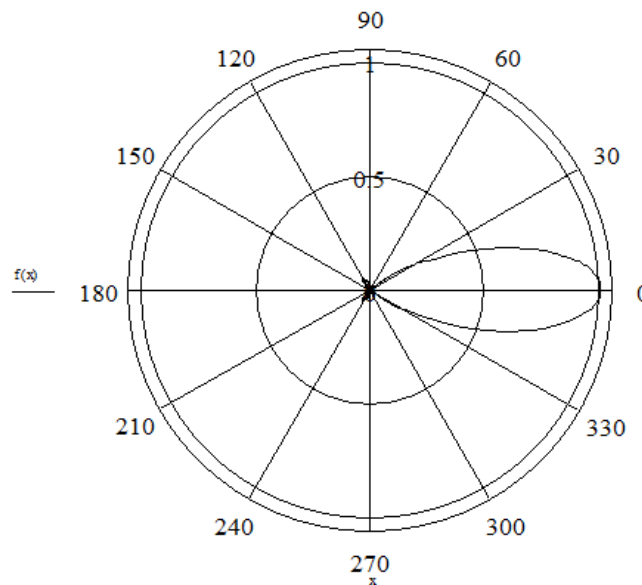

Рисунок И.2 – ДС в площині Н при мінімальній довжині хвилі в полярній системі координат

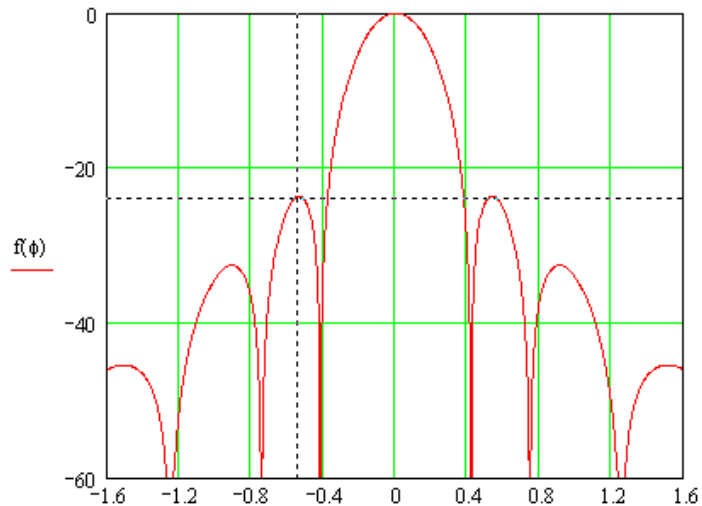

Рисунок И.3 – ДС в площині Н при мінімальній довжині хвилі в полярній системі координат

Доповідь завершена.

Дякую за увагу!